

Józef Kaźmierczk, Barbara Czerska, Krzysztof Jaworski

Wrocław - Ostrów Tumski, ul. Kanonia. Wykop III

Informator Archeologiczny : badania 18, 151

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Nawarstwienia tworzyły - próchnica, storfiała ziemia, mierzwa z dużą ilością trzciny, oscewki piasku, gliny i duże połamane spalenizny. We wszystkich warstwach znaleziono skorupy, kości zwierząt, resztki ryb, mech, orzechy laskowe, przedmioty ze skóry, żelaza, rogu, kości, tkaniny, fragmenty lin, przędziki, łuszczywa, paciorki szklane i dużo kołków do łoża.

Badania będą kontynuowane.

WROCŁAW - OSTAŃ TUMSKI
ul. Kanonia
Wykop III

Uniwersytet im. Bolesława Bieruta
we Wrocławiu
Katedra Archeologii

Badania prowadzone pod kierunkiem prof. dr. Józefa Kafmierzczyka i dr. Barbary Czerskiej przy współudziale m.in. Krzysztofa Jaworskiego /autora sprawozdania/. Badania finansował Uniwersytet Wrocławski oraz WKi we Wrocławiu. Drugi sezon badań. Podgrodzie wczesnośredniowiecznego Wrocławia.

Prace archeologiczne prowadzono w miejscu, w którym w najbliższej przyszłości ma stanąć Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego. W wykopie o powierzchni 224 m² wyeksplorowano sześć poziomów osadniczych oznaczonych symbolami: B/5, B/6, B/7, B/8, B/9, C/1 i częściowo C/2. Poziomy X I-b/4 przebadano w 1983 roku.

Odkryto około 40 naziemnych budynków mieszkalnych i gospodarczych. Wśród budynków mieszkalnych 23 posiadało plecionkową konstrukcję ścian, reszta zaś, tzn. 6 budynków zbudowanych zostało w konstrukcji sztabowej. Konstrukcja ścian była tylko jedną z cech które można brać pod uwagę oceniając stopień zamożności mieszkańców wczesnośredniowiecznego Wrocławia. Inne elementy, które winno się rozpatrzeć to rodzaj podłogi, podziały wewnętrzne oraz inwentarz ruchomy.

W budynkach plecionkowych występowały podłogi z dranic, podłogi z ubitej ziemi, klepiska z gliny leżące na podsypkach piaszczystych i glinianych, stwierdzono podziały wewnętrznej /izby do spania/, ławy przysięcienne, trzykrotnie wystąpiły drzwi /dwukrotnie masywne dranicowe o wysokości 139 i 104 cm oraz prostokątny płat plecionki o wysokości 112 cm oraz progi. W jednym z plecionkowych obiektów odkryto ukryte pod drewnianą podłogą dwa całe żelazne kabiaki wiader, żelazną ostrogę inkrustowaną srebrem, żelazny klucz hakowaty oraz przęślik gliniany. W budynku tym obok starannie wykonanego paleniska zlokalizowanego w centralnej części domu znaleziono czaszkę niemowlęcia. W innych budynkach plecionkowych wystąpiły podkowiaki, instrumenty muzyczne, paciorki, fragmenty obuwi oraz inne zabutki.

Wśród budynków sztabowych o zróżnicowanej powierzchni i wyposażeniu wewnątrz na uwagę zasługują duże budynki osadzone na leśnierzach, wykonanych z niespotykanego dotąd surowca. Powstały one przez czworoboczne ociosania potężnych drewnianych krokwi, na których zachowały się jeszcze różnorodne wcięcia. Wymiary przeciętnie 55 x 17,5 x 21 cm. Pozostałe leżary tego domu to bloczki łamane kamienia z przywarą doś zanurawą wapienną. Jest wielce prawdopodobne, że są to elementy pochodzące ze zniszczonej w 1037-38 roku katedry wrocławskiej. W opiswanym widać obiekcie odkryto wagę szalkową z żelaza i brązu, trzy brązowe beczukowate odważniki, dwie sosnowe pałeczki okute zdobioną srebrną blachą /najpewniej import bizantyjski/, sprzączkę z brązu i in. Podziały wewnętrzne i technika wykonania podłogi w budynkach sztabowych były analogiczne jak w budynkach plecionkowych.

Buildunki gospodarcze /chlewy, stajnie, magazyny/ były wznoszone w konstrukcji plecionkowej, jednak jakość wykonania ścian była znacznie niższa niż w przypadku budynków mieszkalnych.

Materiały i dokumentacja z badań przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Badania będą kontynuowane.

WYSZOGÓRD
woj. plockie
Stanowisko 2a

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali

W badaniach pod kierunkiem prof. dr. Wojciecha Szymańskiego uczestniczyli mgr mgr Marek Dulnicz /autor sprawozdania/, Zbigniew Kobyliński, Bogdan Lichy i Waldemar A. Moszczyński. Finansował WKi w Plocku. Czwartý sezon badań. Wczesnośredniowieczna osada przygródowa /VI/VII-XI w./

Badania koncentrowały się w zachodniej części osady na powierzchni 681 m². Odkryto 18 obiektów, przebadano z nich 17, ponadto dokończono eksplorację obiektu 7, odkrytego w 1983 roku. Zbadano także obiekty 5, 5a i 5b, które częściowo były odłożone w ubiegłym roku. Łącznie przebadano 21 obiektów o różnym charakterze.

Obiekty 5a, 5b i 7 to kwadratowe ziemianki z piecami w narożnikach. Obiekt 5a, o wymiarach około 2,6 m x 2,6 m, był częściowo zniszczony przez transeję z II wojny światowej. Piec zbudowany z kilku warstw dużych kamieni znajdował się w północno-wschodnim narożniku ziemianki. Dno obiektu było płaskie, a tuż nad nim zalegała warstwa użytkowa ziemianki.

Obiekt 5b, o wymiarach około 3 m x 3 m, miał piec w narożniku północno-zachodnim. Konstrukcja pieca była zbliżona do opisanej uprzednio. Obiekt ten zbadano jedynie w połowie, pozostawiając część południową do przyszłego roku.

Ziemianki 5a i 5b łączyło oświetlenie, niekrowata zagłębienie w całości /obiekt 5/ z zachowanymi rzędami dołków po słupach 20-30 centymetrowej średnicy.

Obiekt 7, z piecem w północno-zachodnim narożniku, był zachowany bardzo dobrze i został zbadany w całości. Wymiary ziemianki: 3,6 m x 3,6 m.